

KALATALOUDEN KESKUSLIITTO

CENTRALFÖRBUNDET FÖR FISKERIHUSHÅLLNING

Suomen Kalastuslehti • Kalastaja • Fiskeritidskrift för Finland

Malmin kauppatie 26 00700 Helsinki - Malms handelsväg, 26 00700 Helsingfors
Puh (09) 6844 590. Fax (09) 6844 5959. kalastus@ahven.net. fiskeri@ahven.net.
www.ahven.net

Toiminnanjohtaja Markku Myllylä

Kalatalouden Keskusliitto

Valmisteltu puheenvuoro kalastuslain uudistamiseen liittyvässä merialueen kuulemistilaisuudessa
Turku 19.1.2010

Kalatalouden Keskusliitto on linjannut kantansa ammattikalastuksen kehittämisestä vuonna 2007
hyväksymässään kalastusaluestrategiassa seuraavasti:

Kalastuksen järjestäminen olisi toteutettavissa nykyistä paremmin muuttamalla kalastuslakia siten,
että pyydysyksiköinnin pakollisuus ja sitovuus koskien ammattikalastuksessa käytettäviä nuottia ja
trooleja poistettaisiin. Pyydysten yksikointi olisi jatkossa lähinnä ohjeellinen apuväline arvioitaessa
vapaa-ajan/harrastuskalastuksen ajateltua laajuutta.

Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman sitovuutta voitaisiin lisätä. Suunnitelmaan voitaisiin
sisällyttää ”sitova osa”, jossa määriteltäisiin

- 1) ammatti(maisen)kalastuksen suuntaviivat
- 2) ravustuksen suuntaviivat.
- 3) Kalastusmatkailun suuntaviivat

Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma tulisi tarkastaa kalastusalueen kokouksessa määrääjain,
esimerkiksi 3 vuoden välein.

Sitovan osan laatimisen ei tulisi olla pakollista, vaan se laadittaisiin vain mikäli
ammattikalastukseen / kalastusmatkailuun liittyvien suuntaviivojen määrittäminen nähtäisiin
tarpeelliseksi.

Näin menetelleen saavutettaisiin ilmeisesti ainakin seuraavia etuja:

- 1) ammattikalastuksen harjoittaminen turvattaisiin siellä missä sille on edellytyksiä
- 2) suunnittelu olisi kokonaisvaltaisempaa
- 3) pyydysyksiköillä ”keinottelu” oikeusasteissa lopetettaisiin
- 4) kalastusoikeusriidat vähenisivät

Koska kalastusalue toimisi tässä tehtävässään virkamiehen vastuulla, niin se edellyttäisi sitovan
osan nähtävällepanoa, lain julkisista kuulutuksista ja muutoinkin kaikinpuolista
hallintomenettelylain noudattamista ennen kuin sitova osa saisi lain voiman. Kyse olisikin
eräänlaisesta seudullisesta kalataloudellisesta kaavoituksesta.

Kalastuslain muutoksella saataisiin kalastuskäytön suunnittelusta entistä vuorovaikutteisempi
prosessi, jossa laaja valmistelu sekä nähtävillä olo tehostaisi suunnitelmien vaikutusten arviointia.

Käytön- ja hoidon suunnittelun sitovuus ulottuisi jossain määrin sivuamaan myös muuta vesien käyttöä joten eri viranomaisten tulisi muussa vesialueiden käytön suunnittelussa ja käytössä nykyistä painavammin ja selkeämmin ottaa huomioon kalastusalueen toimesta laaditut käytön suuntaviivat.

Edellisen pohjalta Kalatalouden Keskusliiton johtokunta on hyväksynyt seuraavan kannanoton ammattikalastuksen luvanmyyntiasiaan.

Kalatalouden Keskusliitto esittää ammattikalastusoikeuksien myöntämisen säilyttämistä edelleen vesialueen omistajan päätäntävallassa. Kalastuslakia uudistettaessa nähdään kuitenkin tarpeellisena määrittellä tarkemmin vesialueen omistajan velvollisuudet ottaa ammattikalastus huomioon kalastuksen järjestämisessä kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmien kautta.

Keskusliitto pitää tarkoituksenmukaisena keskittää ammattikalastuslupien myöntäminen kalastusalueille, jos alue on ammattikalastukseen soveltuva ja lupien myöntämistä kohtuuttomasti vaikeuttaa esim. alueen osakaskuntien suuri määrä. Lupien myöntäminen edellyttää osakaskuntien suostumusta sekä ammattikalastuskäyttöön soveltuvien vesialueiden ”kaavoittamista” kalastusalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa.

Kalastuslain uudistamisen yhteydessä kalatalousalan välitason organisaation, kalastusalueiden, tarpeellisuus on joutunut kyseenalaiseksi. Kalatalouden Keskusliiton marraskuussa edustajakokouksessa pidettiin kalastusalueiden merkitystä jatkossa nykyistä suurempana. Tämä edellyttää kuitenkin suunnitelmallista kalastusalueiden kehittämistyötä.

Kalastuslain uudistustyö on meneillään ja tässä yhteydessä kalatalouden organisaatioihin kohdistuu huomattavia muutospaineita. Valmistelutyön edetessä on esitetty useita organisaatiomalleja, joista yksittäisten henkilöiden ja viranomaisten välinen taso, kalastusalueet, on poistettu. 1980-luvulla perustetut kalastusalueet vastaavat alueensa kalavarojen käytön ja hoidon suunnittelusta. Niillä on ollut myös kalastuksen järjestämiseen liittyvää julkista valtaa.

Kalatalouden Keskusliiton edustajakokouksessaan pohdittiin alan organisaatioiden kehittämistä. Edustajakokouksen antamassa julkilausumassa katsottiin, että kalastusalueita ei pidä lopettaa, vaan niitä on kehitettävä. Kalastusalueiden lukumäärää on syytä vähentää nykyisestä 225 kappaleesta. Kalastusalueille on annettava lisää vastuuta ja työkaluja toimia todellisina kalastuksen suunnittelijoina ja ohjaajina toimialueillaan.

Kalastusalueiden tulee uudistuksen jälkeen kyetä toimimaan laadukkaasti ja perustuslain vaateet täyttäen. Uudistettuja kalastusalueita tarvitaan entistä selkeämmin juuri nyt, kun kalatalouden sektoriviranomaiset liuotettiin uusiin ELY-keskuksiin. Kalastusalue toteuttaa päätöksenteon läheisyysperiaatetta ja sillä on kalastajien ja kalavesien omistajien luottamus.

Jos kalastusalueet poistetaan, kalastuksen järjestämisasiossa palataan 1950-luvulle ja edellytykset tehdä suunnitelmallista kalataloutta heikentyvät. Vetovastuu jää yksittäisille vesienomistajille. Vaikka vesienomistajilla edelleen pitää olla lähtökohtainen päätöksenteko-oikeus oman vesialueen kalastusasioissa, on yksittäinen vedenomistaja suunnitteluyksiköksi usein liian pieni.